

Vukman

Autor Administrator

'Susret s autorom' Zoranom Vukmanom

Jelena Hrgoviæ, Verbum

(...)I dok se èini kako je svijet izgubio svoje prepoznatljivo lice, novi fenomeni se nameæu kao normalnost i to bez propitkivanja, bez moguænosti dijaloga na drušvenoj razini i to pravog, argumentiranog, polemièkog dijaloga, jer nema onoga tko bi ustao i progovorio, tko bi probudio uspavane. Individualni mislioci su vrlo rijetka pojava, a i ako postoje èesto ili nemaju prostor za izražavanje ili nisu dovoljno hrabri da progovore. (...)Vukman vjeruje kako hrvatsko društvo iako u sumnjama, strahovima i dvojbama, ipak koraèa naprijed… prema svjetlu.

U Verbumovoj

Knjižari sv. Frane u Splitu, 26. kolovoza održan je 'Susret s autorom'. Gost susreta bio je Zoran Vukman, a susretom je moderirala Jelena Hrgoviæ.

Inaèe, Zoran Vukman, završio je studij filozofije, ruskog jezika i književnosti, a aktualni je student Filozofsko-teološkog studija pri Katolièkom bogoslovnom fakultetu Sveuèilišta u Splitu. Afirmirao se kao novinar, publicist i pisac, a danas djeluje ponajviše kao analitièar društvenih, politièkih i religijskih fenomena. Usto bavi se esejistikom, pisanjem proze i prevođenjem. Radio je kao novinar dnevnog lista Slobodna Dalmacija gdje se tijekom devedesetih godina afirmirao kao kolumnist i politièki komentator, a od 2001. redoviti je komentator zagrebaèkog tjednika za kulturu Hrvatsko slovo. Vukman je autor 5 knjiga, od kojih su prve tri, objavljene u izdanju nakladne kuæe Verbum, postale uspješnice: Propast svijeta ili novo doba poganstva (1997.), koja je doživjela tri izdanja, a do danas je raprodana, Kuda ideš Hrvatska (2000.), te Put u Balkaniju (2001.). Autor je i strip-knjige Stepinac, znak vremena (2002.) koju je izdao u suradnji s ilustratorom Nikolom Listešom u vlastitoj nakladi, a u izdanju Naklade Vukman izišla je i njegova posljednja knjiga Hrvatska, ni crvena ni crna (2003.). Vukmanove knjige, proteklih godina bile su meðu najèitanijim publicistièkim naslovima, a sam Vukman afirmirao se kao jedan od najintrigantnijih i najoriginalnijih mlaðih autora.

Vukman piše, djeluje, putuje, održava javne

tribine i predavanja kako u domovini tako i u inozemstvu tragajuæi za odgovorima kako preporoditi Hrvatsku, kakvu Hrvatsku želimo i kako je možemo urediti da bude zemlja mira i blagostanja, što se može išèitati iz svih njegovih tekstova. Inaèe, Vukman živi i piše u Trogiru, kao potpuno samostalan autor i izdavaè, neovisan o bilo kojoj političkoj i stranačkoj opciji, lobiju ili klanu, kako sam istièe zagledan u obzorja Hrvatske i svijeta. Inaèe, oženjen je i otac 3 djece.

Domaæoj publici Vukman je bez dvojbe poznat kao svestrani autor: ponajprije kao novinar, kolumnist, komentator i analitièar, a potom i kao pisac, a svoju svestranost potvrdio je i ovim susretom. Upitan kako i kada je uopæe zapoèeo njegov put pisca, iskreno je odgovorio kako je pisanje njegov naèin ne samo izražavanje, nego i življenje, pisanje je dio života, razmišljanja, usuda… Dodao je i kako je teško nekada procijeniti je li pisanje dar ili udes, ali bez dvojbe traži od svakog pojedinca da stane iza toga što piše, traži èvrstinu, odvažnost i hrabrost. Vukman je istaknuo kako nema posebnih uzora u novinarstvu, ali kako je mnogo autora utjecalo na njega, a među njima i Pupaèiæ, Krleža, Joyce, Tolstoj, Dostojevski, a u kasnijoj fazi na poseban naèin Berdjajev, Solovljev… Dodao je i kako mu je sve ovo u novinarstvu èesto bilo i teret.

Govoreæi o stanju u novinarstvu rekao je kako se mnogo toga promijenilo u posljednjih deset godina, novinarstvo je postalo instant novinarstvo. Èak i proces odgoja i obrazovanja novinara ubrzan je. Od onih koji prenose informaciju, novinari su postali senzacionalisti, a novine kreatori javnog mjenja. I u tome Vukman vidi jedan od razloga tzv. propasti svijeta o kojoj piše u svojoj prvoj knjizi Propast svijeta ili novo doba poganstva. U toj knjizi, objavljenoj prije 11 godina, gotovo vizionarski uoèava fenomene koji æe se nametnuti kao postulati 'novog doba': dekristijanizacija društva i etike, sveprisutnost razlièitih pokreta i sekta, astrologija, agresivni feminizam, homoseksualnost, perverzije, slobodarstvo, dekadencija društva (na osobit naèin mladih), diktatura banalnosti, kultura smrti koju promièu mediji, pjevaèke i glumaèke zvijezde kao i razlièiti 'proroci', 'novi svjetski poredak' u politici, sebiènost, oholost… I dok se èini kako je svijet izgubio svoje prepoznatljivo lice, novi fenomeni se nameæu kao normalnost i to bez propitkivanja, bez mogućnosti dijaloga na drušvenoj razini i to pravog, argumentiranog, polemièkog dijaloga, jer nema onoga tko bi ustao i progovorio, tko bi probudio uspavane. Individualni mislioci su vrlo rijetka pojava, a i ako postoje èesto ili nemaju prostor za izražavanje ili nisu dovoljno hrabri da progovore.

U svojim knjigama Vukman èesto naglašava religioznu viziju èovjeka i svijeta stvorenih od Boga pa se sukladno tome èudi svijetu koji ne odgovara toj viziji, èudite se i onom u što su se Božja stvorenja pretvorila okretanjem od Boga te poziva na autentièan put i angažman. Vukman istièe kako je svaki pojedinac, a na osobit naèin svaki kršæanin, dužan dati svoj doprinos svijetu djelujuæi u skladu sa svojim mogućnostima, ali je isto tako neophodno međusobno povezivanje. Iako za mnoge probleme èesto mislimo kako proizlaze iz nedostatka novca, iskustvo pokazuje kako je nedostatak ljudi mnogo veæi problem. Stoga je vrijeme da se poème ulagati u èovjeka kako bi ga se odgojilo i obrazovalo i kako bi onda bio sposoban utjecati na društvene promjene.

U svim tim globalnim i lokalnim previranjima, i Vukmanu su se dogodile neke ozbiljne stvari. Danas je mnogo manje javno prisutan, gotovo utišan, ali ipak s nadom i u nadi koraèa dalje. Danas, uz rad, u svojoj 42. godini života student je na Filozofsko-teološkom studiju KBF-a u Splitu i svoj angažman vidi na poljima 'nove evangelizacije' koja je tako jako potrebna ovom svijetu. Taj govor nade provlaèi se kroz sve njegove tekstove kao 'slamka spasa' i pojedinca i društva u cjelosti, a i ovaj susret je zakljuèio

religioznom slikom 'praznoga groba' pred kojim se nalaze Isusovi uèenici te dodao kako vjeruje da se hrvatsko društvo nalazi pred 'praznim grobom', u sumnjama, strahovima i dvojabama, ali kako koraka naprijed; prema svjetlu.

Vukmanova prva knjiga Propast svijeta ili novo doba poganstva, koja sadrži njegove dotad neobjavljene eseje, ugledala je svjetlo dana 1997. godine u izdanju nakladne kuće Verbum, a otad je doživjela tri izdanja koja su dosad rasprodana. Ovo djelo bez dvojbe predstavlja analitièko suoèavanje s tzv. kulturom smrti koja nas sve više okružuje.

Druga knjiga Kuda ide;, Hrvatska zbirka je izabranih i vrlo zapaženih kolumni Hrvatska raskrižja koje je u uglednom splitskom dnevniku SD redovito pisao od proljeća 1997. godine. Hrvatsku realnost sustavno je i dosljedno analizirao u raznim aspektima, od duhovnog i moralnog do političkog, psihosocijalnog i religijskog.

Do sada je također u izdanju Verbuma objavio knjigu Put u Balkaniju koja sadrži kolumne objavljivane u Slobodnoj Dalmaciji i Hrvatskom slovu od ožujka 2000. do ožujka 2001., poznate kao Hrvatska raskrižja i Na brisanom prostoru.

Knjigu o Stepincu Stepinac, znak vremena napisao je oduševljen osobom bl. Alojzija Stepinca, nadbiskupa i kardinala, osobe s posebnom ulogom u bliskoj povijesti hrvatskog naroda. Knjigu je mnoštvom crteža ilustrirao Nikola Listić, tako da je poprimila neobičan žanr strip-knjige, a izdao ju je u vlastitoj nakladi.

U posljednjoj knjizi Hrvatska, ni crvena ni crna, tiskanoj također u vlastitoj nakladi, Vukman iznosi esejièko promišljanje političke i duhovne stvarnosti, a u knjizi su sabrani dotad neobjavljeni tekstovi u kojima se autor okreće hrvatskoj budućnosti, promišlja njezino mjesto u svijetu i pokušava nadrasti podjele i unutarnje sukobe, nudeći svoju viziju budućnosti. Naglasak stavlja na duhovne vrijednosti koje su pokretaè promjena u svakom pojedincu, a time i društvo.

.....

Zoran Vukman: Marijino uznesenje, Hrvatsko Slovo, 14. kolovoza 2008.

Živimo u dobu kad su cinizam i očaj postali sofisticirani izričaj duhovne praznine koju čovjek živi, i ne želi je sebi priznati kao stvarnost vlastita promažanja u gradnji svijeta bez Boga. Mnogi ustrajavaju na konceptu globalne samodostatnosti čovjeka. Bog mu ne treba, Bog mu je suvremena kategorija, apstrakcija koja ga zamara, s kojom ne zna ništa, to bi, osim što nalazi neke zamjenske forme duhovno-sti, "tehnike" i stimulanse za um i tijelo.

Kult tijela koji se danas živi nije ni prvi ni posljednji izraz materijalističke kulture u povijesti čovječanstva. Ali nikada nije imao tako moćna sredstva kao što ih ima u suvremenom svijetu, i nikada nije toliko paradoksalno, u pokušaju da uzvisi ljepotu tijela i spolnosti, unakazivao i tijelo i spolnost. Tijelo je postalo sredstvo praznine, postalo je predmet obožavanja i mučenja, postalo je izražaj podsvjesnog samoprije-zira čovjeka koji ni u što ne vjeruje. Nije li groteskno što današnji čovjek čini od sebe pod plastičnom kirurgijom, nije li znakovito da mnogi koji se žele uljepšati, na koncu se unakaze?

Ovaj uvod o kultu tijela koji je zastranio u globalnu industriju pseudoestetike koja potiče glupo samoobožavanje, dovodi nas do razmatranja jednog velikog otajstva ako u sjeni svijeta zastanemo i pokušamo pogledati što stoji iza obzorja, što nam nudi i otkriva vjerska istina o Marijinu uznesenju na nebo. Na Veliku Gospu neki možda i ne znaju što se točno toga dana slavi, ali barem traže i tragaju za istinom i utjehom koju im može priopćiti Majka. Čovjek nije stvorenje stvoreno za plućinu i uskočje, on je stvoren za čirinu i dubinu postojanja. Tako ga ni kult tijela ne može zadovoljiti jer tijelo stari, onemogućava, umire i raspada se. Bježati od takve neumitnosti u sfere estet-ske kirurgije, slično bi bilo kao kad dijete pred nailazećom opasnošću zatvori oči i misli da je sigurno.

Na blagdan Velike Gospe rijeke hrvatskih vjernike slijevaju se u marijanska svetišta. Kad netko izgubi sponu s Bogom, uvijek mu ostaje spona s Majkom, a ona ga Bogu vraća, na jedan svoj poseban, prislan način. Što nam danas govori vjerska istina uznesenja, što nam znači Marijin assumptio?

Veliki teolog Karl Rahner kaže da "tome svijetu omraženog, obožavanog i zločasnog tijela, Crkva govori svoj članak o Uznesenju svete Djevice, tijelom i dušom na nebo. Crkva ovu istinu o Mariji dovikuje: tijelo se spasava. Tijelo je veštinjeno. Početak je veštinen: u jednoj ženi, u čovjeku našeg roda, što je s nama plakao, trpio i s nama umro." Uznesenje naglava dostojanstvo, vrijednost i plemenitost ljudskoga tijela. Rahner bi rekao da Marijino Uznesenje "predstavlja dovršeni lik otkupljenja uopće." Isus svoju Majku uznosi k sebi ne dopuštajući da njezino sveto tijelo trune u grobu. Kako odbijaju istine za debele učeničeve čovjeka okorjelog u ciničkom materijalizmu svijeta!

Mnogi ljudi ne žele vjerovati ni u što plemenitije i uzvišenije jer im se blato u koje-mu se valjaju čini beznadno stvarim, neumoljivim i konačnim. Pretvaraju se u svinje nad koritima. Kako čovjeku koji se tako unizio objasniti da se iznad obora vidi nebo? Jean Galot, poznati mariolog, ističe da Uznesenje ukazuje i na "vrijednost i dostojanstvo ženskog tijela". "Uznesenje je kršćanski odgovor uzdizanju ženskog tijela u starom i moderom poganstvu. Uznesenje je pobjeda majčinske plemenitosti i djevičanske čistoće te pokazuje da tijelo i duša pripadaju Bogu.", kaže Galot te naglava i njegov drugi vidik - kao "najavu konačnog sjaja", proslave čovjekove duše i tijela.

A Fulton Sheen tvrdi da Uznesenje istie ljubav i život kao dva temelj-na stupa na kojima poeiva naša vjera. „Uznesenje na jedan nov naein pobija ništavi-lo filozofskih propovjednika smrti. Najveæa zadaæa današnjih duhovnih voða svijeta jest spasiti èovjeèanstvo od oèaja, u koji su ga bacili spol i strah pred smræu."

Valja naglasiti da istine vjere nisu apstraktni ideali nego izrièaji jedne duhovne stvar-nosti kojoj kršæanin treba težiti. Ta stvamost nije izložena na tržnicama svijeta, ona je utisnuta u ljudsko srce i um, ona se èovjeku otkriva samo u istinskom osluškivanju dubljeg i višeg smisla. Nije ni profana, ni stavljena u izloge, ona je tiha, skrivena u dimenzijama koje se ne mogu dohvatiti bez èistoæe srca, niti se mogu naæi u estetici samouljepšavanja.

Ovakvi vidici poruke blagdana Velike Gospe prevažni su za èovjeka koji hita u svetište, da razmisli o tomu, da produbi svoju vjeru i provjeri svoje istinske duhovne ciljeve i životne prioritete. Kršæanin bi trebao biti èovjek koji misli i živi, koji analizira i kritieki promatra svijet koji mu nudi svoje „darove" i daro-ve. Kršæanin je èovjek srca i duha, a nije èovjek adrenalina i nagona. A i za Hrvatsku bi blagdan Uznesenja trebao biti blagdan kad bi trebala zastati i predahnuti, zagledati se u sebe , u svoju stvarnost, u ono èemu teži i kamo ide